

# Praktiline juhis

## Esialgse õiguskaitse taotlemine<sup>1</sup>

---

### (Kohtureeglite reegel 39)

Kohtureeglite reegli 39 alusel võib Kohus kohaldada esialgset õiguskaitset, mis on puudutatud riigile siduv.

Esialgset õiguskaitset rakendatakse ainult erakorralistel juhtudel. Kohus kohustab liikmesriiki esialgset õiguskaitset rakendama alles siis, kui ta pärast asjakohase teabe läbivaatamist leiab, et õiguskaitse rakendamata jätmisel ähvardaks avalduse esitajat vahetu pöördumatu kahju tekkimise oht.

Avalduse esitajad või nende esindajad<sup>2</sup>, kes taotlevad kohtureeglite reegli 39 alusel esialgset õiguskaitset, peavad kinni pidama alljärgnevatest nõuetest.

#### I. Nõutav teave

Kohtule esitatud taotluses peavad sisalduma taotluse põhjused. Avalduse esitaja peab üksikasjalikult kirjeldama, millel tema hirm põhineb, millised võivad olla väidetavad ohud ja milliseid Konventsiooni artikleid on väidetavalt rikutud.

Üksnes viide teistes dokumentides sisalduvale või riigisisesele menetlusele ei ole piisav. Oluline on see, et taotlusele oleks lisatud kõik vajalikud põhjendavad dokumendid, eriti vastava riigisisese kohtu otsused või muud otsused, üheskoos kõikide muude dokumentidega, mis võiksid kaebaja väiteid põhistada.

Taotlusi, milles ei sisaldu otsuse tegemiseks vajalikku teavet, ei edastata üldjuhul kohtunikule otsuse tegemiseks. Kohus ei võta selliste mittetäielike esialgse õiguskaitse taotluste esitajatega tingimata ühendust.

Kui asi on juba Kohtu menetluses, tuleks suhtluses Kohtuga viidata vastava toimiku numbrile.

Väljaandmist või väljasaatmist puudutavates asjades tuleb täpsustada otsuse täitmise eeldatav kuupäev ja kellaaeg, avalduse esitaja aadress või kinnipidamiskoht ja tema ametlik toimiku number. Kui mõni ülalviidatud asjaoludest (nt väljasaatmise aeg, aadress vms.) muutub, tuleb Kohut sellest viivitamata teavitada.

Esialgse õiguskaitse taotlus peaks võimalusel olema ühes liikmesriikide ametlikest keeltest.

Kohus võib otsustada, et otsus (põhi)asja vastuvõetavuse ja esialgse õiguskaitse rakendamise kohta tehakse samaaegselt.

---

<sup>1</sup> Välja antud Kohtu presidendi poolt vastavalt kohtureeglite reeglile 32 5. märtsist 2003, mida muudeti 16. oktoobril 2009, 7. juulil 2011 ja 3. mail 2022.

<sup>2</sup> Oluline on esitada täielikud kontaktandmed.

## II. Taotlused tuleb esitada „ECHR Rule 39“ internetiplatvormi, faksi või kirja teel<sup>3</sup>

Reegli 39 alusel esialgse õiguskaitse rakendamise taotlused tuleb saata ECHR Rule 39 internetiplatvormi kaudu, faksi või postiga. E-mailiga saadetud taotlusi Kohus ei menetle. Kõikide taotluste esimesel leheküljel tuleb rasvases kirjas esitada järgnev:

**“Rule 39 – Urgent**

**Kontaktisik (nimi ja kontaktandmed): ...**

**[Väljasaatmise või väljaandmise juhtudel]**

**Väljasaatmise kuupäev ja kellaaeg ning sihtkoht: ...”**

## III. Taotlused tuleb teha õigeaegselt

Esialgse õiguskaitse taotlused peaksid tavapäraselt laekuma nii kiiresti kui võimalik pärast lõplikku riigisisest kohtuotsust, et Kohtul ja Kohtu kantseleil oleks piisavalt aega asja läbivaatamiseks. Kohus ei pruugi jõuda tegeleda väljasaatmisjuhtumitega seotud taotlustega, mis laekuvad vähem kui üks tööpäev enne kavandatud väljasaatmise aega<sup>4</sup>.

Kui lõplik riigisisene kohtuotsust on peatselt oodata ja tekib oht selle koheseks täitmiseks, eriti väljaandmise või väljasaatmise juhtudel, peaksid kaebajad ja nende esindajad esialgse õiguskaitse taotluse esitama ilma otsust ära ootamata, näidates selgelt ära kuupäeva, millal otsus tehakse ja märkides, et taotlus oleneb sellest, kas lõplik riigisisene otsus on kaebaja suhtes negatiivne või ei.

## IV. Peatava mõjuga siseriiklikud meetmed

Kohus ei ole riigisiseste kohtute suhtes apellatsioonikohus. Väljaandmis- ning väljasaatmisjuhtudega seonduvate kaebuste esitajad peaksid enne esialgse õiguskaitse taotlusega Kohtu poole pöördumist kasutama riigisisest kõiki kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid, mis võiksid väljasaatmist või -väljaandmist peatada. Kui kaebajal on veel võimalusi selliste riigisiseste õiguskaitsevahendite kasutamiseks, mis peataks väljaandmise- või väljasaatmise, ei rakenda Kohus esialgset õiguskaitset selle ennetamiseks.

## V. Järeltegevus

Esialgse õiguskaitse taotlejad peavad Kohtu kantselei kirjadele vastama. Eelkõige olukorras, kui Kohus on esialgse õiguskaitse kohaldamisest keeldunud, peavad kaebajad Kohtule teatama, kas nad soovivad oma põhikaebuse osas menetluse jätkumist. Kui esialgset õiguskaitset rakendati, peavad nad hoidma Kohut asja- ja ajakohaselt kursis riigisisese menetluse kulgemisega. Kui nad seda ei tee, siis võib Kohus asja oma menetluses olevate kohtuasjade nimistust kustutada.

---

<sup>3</sup> Vastavalt sellele, kui kiireloomuline asi on ja pidades meeles, et taotluskirju ei tohi saata tavalise postiga.

<sup>4</sup> Ametlike pühade ja teiste puhkepäevade kuupäevi, mil Kohtu kantselei on suletud, saab vaadata Kohtu kodulehelt: <http://www.echr.coe.int/contact/fr>